

การศึกษาเรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ.2550 ในประเด็น การส่งเสริม การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่ามีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ลักษณะความเป็นประชาธิปไตยตามแนวคิดของ รุสโซ, ล็อก และมองเตสกีเออ หรือไม่ โดยใช้ กรอบในการวิเคราะห์ 3 ประเด็น ดังนี้

1.) การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เนื้อหาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ.2550 มี บทบัญญัติปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ แต่มีปัญหาว่า แม้รัฐธรรมนูญฯ จะมี บทบัญญัติรับรองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้มากมายเพียงใด แต่ฝ่ายบริหารก็ใช้ กฎหมายอื่นจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ เช่น พระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

2.) ประชาชนสามารถตรวจสอบและถอดถอนรัฐบาลได้

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ.2550 มีเนื้อหาสาระที่ บัญญัติให้ประชาชนสามารถถอดถอนรัฐบาลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นได้ แต่มีปัญหา คือ ประชาชนยังไม่สามารถแสดงความเป็นเจ้าของและปกป้องอำนาจอธิปไตยของตนได้ เพราะว่าขาด จิตสำนึกและตระหนักในการสำแดงการเป็นเจ้าของที่หวงแหนอำนาจอธิปไตยของตนเอง

3.) การแบ่งแยกและการตรวจสอบถ่วงดุลของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ.2550 มีเนื้อหาที่ บัญญัติให้มีการแบ่งแยกและการตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกันของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และ ตุลาการ แต่มีปัญหาว่า การศึกษาวิเคราะห์จากตัวบทกฎหมายที่ได้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรใน เจริญนิติศาสตร์เท่านั้นยังไม่เพียงพอ แต่จะต้องใช้วิธีพิจารณาจากหลักการด้านรัฐศาสตร์ ที่ผู้มีอำนาจ ปกครองจะต้องใช้อำนาจทั้งสามอย่าง “สมดุล” หมายถึง ในทางการเมืองการปกครองนั้น ผู้ปกครองจะต้องควบคุมไม่ให้มีอำนาจใดอำนาจหนึ่งเหนือกว่าอำนาจอื่น มิฉะนั้นแล้วจะทำให้เกิด การก้าวก้ำก้ำกันและกันจนเป็นปัญหาในการบริหารบ้านเมืองได้ ซึ่งเนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ.2550 ได้เกิดการ “ขาดสมดุล” โดยสร้างระบอบ “ตุลาการภิวัตน์” ขึ้นมาด้วยการออกแบบไว้ในรัฐธรรมนูญฯ 2 ประการ คือ

1. รัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ได้ออกแบบให้ “ตุลาการ” มีอำนาจก้าวก้ำก้ำกระบวนการทางการเมืองมากเกินไป

2. รัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ได้ออกแบบให้ “ตุลาการ” มีอำนาจมากเกินไป แต่กลับไม่มีการสร้างกลไกใหม่เพื่อตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจของตุลาการ

The study entitled “An Analysis of the Thai Constitution B.E. 2550 in Terms of Promoting Democracy” aims to analyze whether the Thai Constitution B.E.2550 conform to the concept of democracy as visualized by Rousseau, Locke, Montequieu by using three frames of analysis as follows:

1. Guarantee and protection of rights and liberty of the people

The study shows that the Thai Constitution B.E.2550 has provisions that protect rights and liberty of the people. However, regardless of many provisions present in the Constitution, the government is able to enforce other legislations to limit rights and liberty of the people, e.g. Emergency Decree On Public Administration in Emergency Situation B.E. 2548 (2005)

2. Accountability of the government and right of the people to recall the government

The study finds that the Thai Constitution B.E.2550 allows the people to recall the government both at the country and local levels, yet rarely implemented. The problem is lack of knowledge and conscious of active citizen of the people in order to protect their own rights.

3. Checks and balances between legislature, administrative, and judicial branches

Thai Constitution B.E.2550 has provisions on checks and balance between legislature, administrative, and judicial branches. But provisions do not guarantee implementation. Rulers need to apply both legal and political science approaches in balancing on three branches. There should be no single branch that overshadows other branches or else there will be problems in administering the country in a democratic fashion. The Constitution B.E.2550 creates an imbalance system by crated what is called “judicialization of politics” in the Thai political system by:

1. Allowing the judicial branch to overly interfere with political system

2. While giving more power to the judicial branch, there is no new mechanism to monitor or check the judiciary.